

Handläggare
Martina Söderman
Telefon: 08-508 01 879

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Delrapport från äldreboendeutredningen

Remiss från kommunstyrelsen (KS-dnr 320-525/2016)

Förslag till beslut

Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen

Patrik Derk
Stadsdelsdirektör

Gunilla Davidsson
verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Under 2015 tillsatte staden en äldreboendeutredning. Syftet är att tydliggöra hur behovet av olika boendeformer för äldre ska tillgodoses. Staden erbjuder idag boende för äldre i seniorboenden, trygghetsboenden, servicehus och vård- och omsorgsboenden.

Utredningen föreslår bland annat att staden ska erbjuda tre boendeformer för äldre; trygghetsboende med aktivitetscenter, servicehus och vård- och omsorgsboende.

Dessutom föreslås att inriktningen bör vara att senior- och trygghetsboenden, ca 1 500 lägenheter, omvandlas till trygghetsboenden med aktivitetscenter samt att stadsdelsnämnderna ska ansvara för aktivitetscentren.

Förvaltningen anser att aktivitetscenter i nära anslutning till trygghetsboenden är en positiv insats. Anpassade aktiviteter för äldre kan öka känslan av delaktighet, motverka social isolering samt förebygga fysisk och psykisk ohälsa. För att uppnå likvärdighet i staden bör dock förutsättningar och grundkrav tydliggöras. I utredningen uppskattas att stadsdelsnämndernas kostnader för ett aktivitetscenter kan komma att uppgå till 3 mnkr. Förvaltningen anser att denna kostnadsökning ska beaktas i stadens budget.

Bilagor

1. Protokollsutdrag äldrenämnden 2016-06-14
2. Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande 2016-05-13 inklusive delrapport från äldreboendeutredningen

Remissbehandling

Kommunstyrelsen har för yttrande remitterat en delrapport från stadens äldreboendeutredning. Yttrande har begärts av samtliga stadsdelsnämnder, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, äldrenämnden, stadsledningskontoret, Stockholms stadshus AB, pensionärernas riksorganisation (PRO), SPF Seniorerna, Bräcke diakoni, Aleris Vårdföretag, och kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR). Remisstiden sträcker sig till den 1 september 2016.

Delrapport - Äldreboendeutredningen

I stadens budget för 2015 beslutade kommunfullmäktige att tillsätta en utredning i syfte att tydliggöra hur behovet av olika boendeformer för äldre ska tillgodoses. Under 2015 påbörjades äldreboendeutredningen inom stadsledningskontoret.

Stockholm stad står i likhet med övriga landet inför en stor ökning av antal äldre. Fram till år 2040 blir det nästan 100 000 fler stockholmare som är 65 år eller äldre varav 35 000 fler som är 80 år eller äldre. Staden erbjuder idag boende för äldre i seniorboenden, trygghetsboenden, servicehus och vård- och omsorgsboenden. De två sistnämnda boendeformerna är biståndsbedömda.

Enligt stadens äldreboendeplan 2016 kommer staden att behöva bygga ut vård- och omsorgsboendet kraftigt i framtiden. Efter år 2024 måste ett nytt vård- och omsorgsboende öppna varje år fram till år 2040 för att täcka behovet. Utredningens första delrapport föreslår inga förändringar vad gäller vård- och omsorgsboende.

Utredningen föreslår:

- att staden ska erbjuda tre boendeformer för äldre; trygghetsboende med aktivitetscenter, servicehus och vård- och omsorgsboende. Trygghetsboende med aktivitetscenter är inte ett namn på boendeformen utan ska ses som en beskrivning av den.
- att inriktningen bör vara att dagens senior- och trygghetsboenden, ca 1 500 lägenheter, omvandlas till trygghetsboenden med aktivitetscenter. Utredningen tar dock inte ställning till om alla fastigheter lämpar sig för detta.
- att stadsdelsnämnderna ska ansvara för de aktivitetscenter som ska finnas i boendena. Aktivitetscentrets primära uppgift ska vara att ordna aktiviteter för de boende och i övrigt arbeta för att skapa en social gemenskap i boendet.
- att samma förmedlingsregler ska gälla för den nya boendeformen som för dagens trygghetsboende.

- att målgruppen för servicehus bör tydliggöras
- att omvandlingen av dagens trygghetsboende till trygghetsboende med aktivitetscenter startar 2017 och att omvandlingen av dagens seniorboenden påbörjas 2018
- att en ny utredning tillsätts med uppdrag att utreda i vilken omfattning andra fastigheter kan omvandlas till trygghetsboende med aktivitetscenter. Utredningen ska också redogöra för de ekonomiska konsekvenserna av förslagen.
- att redan befintligt uppdrag för äldreboendeplanering utökas med uppdrag att bedöma dimensionering av trygghetsboende med aktivitetscenter och servicehus på kort och lång sikt.
- att Stockholm Stads bostadsförmedling AB får i uppdrag att tillsammans med stadsbyggnadsnämnden, bostadsbolagen och äldrenämnden ta fram en strategi för det ordinära bostadsbeståndet. Strategins syfte ska vara att underlätta för de äldre att kunna välja ett boende som har en tillgänglighet som medger ett aktivt liv när rörelseförmågan försämras.
- att äldrenämnden får i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på utökad och lättillgänglig kommunikation kring boende för äldre.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande bifogas inklusive delrapport från äldreboendeutredningen (bilagorna 2 A och 2 B). Även protokollsutdrag från äldrenämndens behandling av ärendet bifogas (bilaga 1).

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen är i huvudsak positiv till de förslag som presenteras i äldreboendeutredningens första delrapport.

Förvaltningen anser att aktivitetscenter i nära anslutning till trygghetsboenden är en positiv insats. Anpassade aktiviteter för äldre kan öka känslan av delaktighet, motverka social isolering samt förebygga fysisk och psykisk ohälsa. För att uppnå likvärdighet i staden bör dock förutsättningar och grundkrav tydliggöras. För närvarande finns det inte något trygghetsboende i Rinkeby-Kista stadsdelsnämndsområde. Nämnden ansvarar inte heller för något seniorboende.

I utredningen uppskattas att stadsdelsnämndernas kostnader för ett aktivitetscenter kan komma att uppgå till ca 3 mnkr. Förvaltningen anser att denna kostnadsökning bör beaktas i stadens budget.
